

ומסתפקינן: **בחי מינייהו מרגליו נפיק בסנדל יחיד?**

אמר רב הונא: באותה רגל שיש בה מכה נועל את סנדלו היחיד.

אלמא, קסבר רב הונא: סנדל — לשום צער עביד למנוע צער מרגליו, ולפיכך התירו לו לצאת באותה שיש בה מכה, שלא יחשדוהו חבריו שטוען בידו את הסנדל השני כי רואים שרגלו האחת יש בה מכה ולפיכך רק בה נועל סנדלו. וגם אין חשש שיבוא לשלוף סנדל יחיד זה כשיחייכו עליו חבריו, משום שימנע מלעשות כן מפני צער המכה.

וחיילא בר רב אמר: באותה רגל שאין בה מכה נועל את סנדלו היחיד.

אלמא, קסבר חיילא בר רב: סנדל לשום

תענתו עביד⁽⁹⁸⁾, וזו שיש בה מכה — מכתה מוכחת עליה שאינו נועל בה סנדל, לפי שהמכה מונעתו מלנועל סנדל עליה. ולא יחשדוהו שסנדלו השני טוען בידיו, וגם לא יחייכו עליו.

ואף רבי יוחנן סבר לה להא דרב הונא שאמר באותה שיש בה מכה התירו לנעול את סנדלו היחיד.

ולמדנו זאת ממעשה דאמר ליה רבי יוחנן לרב שמן בר אבא: **הב לי מסנאי, תן לי את נעלי.** יחב ליה רב שמן בר אבא לרבי יוחנן סנדל דרגל ימין.

אמר ליה רבי יוחנן: כיון שצריך לנעול את של שמאל תחילה, אם כן כשהבאת לי סנדל של ימין לנעול שוב לא אנעל סנדל של שמאל⁽⁹⁹⁾, ואצא בסנדל יחיד, ועשיתו לרגלי

דומה, ופירש הרש"ש שכונתו היא שיש סימן נוסף לזכור שבסורא התירו בפחות שני מסמרים, שהמלה סורא דומה למלה חסר. [והוא סימן לזכור בין שני הערים באיזו הוסיפו ובאיזו חיסרו].

98. הרמב"ן במלחמות מביא יש מפרשים שהמחלוקת בין רב הונא לחיילא בר רב היא — האם מותר לנעול את הסנדל היחיד גם על הרגל שיש בה מכה, או שמותר דוקא ברגל שאין בה מכה, וכולם מודים שברגל שאין בה מכה מותר. והסיבה לכך — שחיילא בר רב סובר שסנדל נחשב למלבוש [ואינו משא] רק משום שהוא עשוי לתענוג אבל כשכל מטרתו היא למנוע צער אסור, ואם יש לו מכה ברגל אחת והוא יוצא כשרגלו הבריאה יחפה — מוכח שהוא נועל את הסנדל רק כדי למנוע צער מהמכה ואסור.

והרי"ף והרמב"ם וש"ע [שא, ז] פסקו

שיצא בסנדל יחיד על הרגל שאין בה מכה, והבעל המאור תמה מדוע פסקו לא כמו רב הונא? והמלחמות כתב שהיתה לרי"ף קבלה לפסוק כך, או שהוא מפרש כמו המפרשים הנ"ל שכולם מודים שמותר לנעול סנדל יחיד על הרגל שאין בה מכה ופסק ככולי עלמא. וראה ביאור הלכה [שם] שראוי להחמיר ולא לצאת בסנדל יחיד בכלל, משום שמהירושלמי נראה שהלכה כרב הונא. [ראה ביאור הגר"א שם].

99. מבואר שלפי רבי יוחנן שסובר שצריך לנעול את של שמאל תחילה, אם הביאו לו את של ימין קודם אסור לנעול אחר כך את של שמאל אלא ימתין עד שיביאו לו את של שמאל. וכך למד מאן לדינא הארצות החיים הובא במשנה ברורה [או"ח ד, ז].

אך הדרישה כתב שאף שרבי יוחנן הקפיד להמתין או שלא לנעול אחר כך את של שמאל,